

MÄNTTÄ-VILPPULA
TAIDEKAUPUNKI

Elinvoimaohjelma, arvio 11/2024

Ensimmäisen puolivuotiskauden väliraportti

Värikoodit

Punainen = kesken, keltainen=aloitettu, vihreä=valmis

Vihreä toimenpide voi olla luonteeltaan jatkuva

14.1.2025 Ville Keränen

Tausta

Elinvoimaohjelma perustuu kaupunkistrategiaan

Kaupungin elinvoimaohjelma on osa kaupunginvaltuuston hyväksymää kaupunkistrategiaa. Kaupungin visio on: ”Sujuvaa elämää ja elinvoimaa kansainvälisessä kulttuurin keskuksessa”. Yhtenä kaupungin tavoitteena on elinvoimainen ja osaava koulutuskaupunki. Elinvoimaohjelma täsmentää kuntastrategian linjauksia ja toimii apuna kunnan päätöksenteossa ja strategian toteuttamisessa eri toimialoilla. Elinvoimaohjelman teemat ja niihin liittyvät kärkitoimenpiteet on johdettu strategian näkökulmista.

Elinvoimaisessa taidekaupungissa on veto- ja pitovoimaa

Mänttä-Vilppulan elinvoimatyötä toteutetaan rohkeasti, luovasti ja yhdessä. Kaupunki toimii mahdollistavana kumppanina paikallisten toimijoiden ja sidosryhmien kanssa elinvoiman edistämiseksi. Elinvoimaohjelmalla tavoitellaan laaja-alaisesti elinvoimaista Mänttä-Vilppulaa, joka houkuttelee uusia yrityksiä, asukkaita ja osajia ollessa samaan aikaan pitovoimainen paikkakunta nykyisille asukkaille ja toimijoille asua, elää ja yrittää.

Muita elinvoimaohjelman kärkitekemöihin liittyviä ohjelmia ja suunnitelmia

[Kaupungin hankintaohjeet](#)

[Kulttuuristrategia 2019 – 2029](#)

[Matkailuohjelma 2024-2028](#)

[Elinkeinostrategia 2017-2026](#)

[Mänttä-Vilppulan kehityskuva 2012](#)

[Taidekaupungin liikenteen kehittämissuunnitelma 2018](#)

[Kulttuuripuu -kulttuurikasvatusohjelma 2021-2024](#)

Mänttä-Vilppulan elinvoimaohjelma

Kehittyvä ja osallistava koulutusympäristö osaamisen ja yritysten tarpeisiin

1. Houkuttelevien oppimisympäristöjen kehittäminen
2. Lukion markkinointihankkeen suunnittelu ja toteutus
3. Yrittäjyyskoulutuksen ja -kasvatuksen kehittäminen
4. Oppilaitosten, opiskelijoiden ja yrittäjien yhteis-työn kehittäminen
5. ”Koko kylä kasvattaa”

Yritysmyönteinen ajattelutapa – yrityspalveluiden kehittäminen elinvoiman ja hyvinvoinnin vetureina

6. Kaupungin yrityspalveluiden kehittäminen
7. Yritysmyönteisyyden kehittäminen kaupungin hallinnossa ja päätöksenteossa
8. Yritysten verkostoitumisen tukeminen
9. Yritysten sijoittumisen edistäminen

Monipuolisen asumisen mahdollistaja

10. Asumispolitiikan ja kaupunkirakenteen linjausten päivittäminen
11. Uuden asukkaan sijoittuminen ja kotiutuminen
12. Taidekaupungin viihtyisän, siistin ja houkuttelevan ympäristö kehittäminen ja siitä huolehtiminen
13. Monipaikkaisen työn mahdollistaminen ja monipaikkaisuuden hyödyntäminen
14. Kaupungin saavutettavuudesta huolehtiminen

Vahva Taidekaupunki – brändi

15. Taiteen ja historian näkyväksi tekeminen kaupunkikuvassa ja maisemassa
16. Taidekaupunki-brändin vahvistaminen ja markkinoinnin kehittäminen
17. Matkailun kehittäminen
18. Tapahtumayhteistyön kehittäminen

Kehittyvä ja osallistava koulutusympäristö osaamisen ja yritysten tarpeisiin

Kehittyvä ja osallistava koulutusympäristö osaamisen ja yritysten tarpeisiin

Kuvaus	Aikataulu	Vastuutaho	Kumppanit	ARVIO
Houkuttelevien oppimisympäristöjen kehittäminen				
Kouluverkko selvityksen laadinta ja toimeenpano	2023–2025	Sivistysjohtaja	SASKY, MW-Kehitys Oy	Selvitys toteutettu. Toimeenpano alakoulujen osalta suunnitelman mukaan. Yläkoulujen osalta työ jatkuu 2025.
Kaupungin koulujen markkinointi ja palveluista viestiminen	2024-> jatkuva	Lukion rehtori	Lähialueen yläkoulut, Finest Future, SASKY	Markkinointi ja viestintä onnistunut monikanavaisena (165 opiskelijaa). Osallistuminen Lähilukioiden sekä Finest Future (ICONAL) -verkostojen toimintaan.
Opistojen markkinointi (Autere)	2024 --> jatkuva	Kulttuuripäällikkö Sivistysjohtaja		Siirretty monikanavaiseseen sähköiseen markkinointiin ja ilmoittautumistapaan (painetusta opinto-oppaasta luovuttu säästösyistä ja resurssien kohdentamiseksi opetustoimintaan).
Lukion ja SASKY:n markkinointihankkeen suunnittelu ja toteutus				Ruutuun väri + teksti
Monikanavainen markkinointiviestintä 2. asteen oppilaitoksista	2024 - > jatkuva	Lukion rehtori	SASKY, Kaupunkimarkkinointi, TAMK	Verkkosivu, somet, videot toteutettu. Päivä lukiolaisena -markkinointipäivä ja erilliset tutustumispäivät (mahdollistetaan yksilölliset tutustumiskerrat) toimintana käynnissä.
Urapolkutarinoiden kokoaminen 2. asteen oppilaitoksista valmistuneilta	2024- > jatkuva	Lukion rehtori	SASKY, Kolmas sektori, urheiluseurat, TAMK	Entisten oppilaiden vierailut toteutettu lukiossa. Tarinoita hyödynnetään somessa ja esittelyissä (käynnissä lukiossa). SASKY:n toiminta tarkenna.
Kaksois- ja kolmoistutkintojen joustavuus ja mahdollistaminen	2025-> jatkuva	Lukion rehtori	SASKY	Kaksoistutkinto käynnissä, ammatillisten opintojen ja lukio-opintojen yhdistäminen. (kolmoistutkinto: ammatilliset opinnot, lukion opinnot, yo-tutkinto). Tutkinnon joustavat mallit vielä suunnittelussa.

Kehittyvä ja osallistava koulutusympäristö osaamisen ja yritysten tarpeisiin

Kuvaus	Aikataulu	Vastuutaho	Kumppanit	ARVIO
Yrittäjyyskoulutuksen ja -kasvatuksen kehittäminen				
Yrittäjyyskoulutuksen ja -kasvatuksen kehittäminen kaikille koululaisille esiasteelta alkaen	2024 -	sivistysjohtaja ja rehtorit	4H-kerho, SASKY, TAMK, Autere-opisto, Yrityskylä Nyt	6. ja 9. luokat tekevät vuosittain Yrityskylävierailut Tampereella. Nämä valmistellaan monialaisina oppimiskokonaisuuksina. Yrittäjyyskasvatus asetetaan koulujen vuosisuunnitelman tavoitteeksi lukuvuodelle 2025-2026.
Kulttuuritoimijoiden ja taiteilijoiden yrittäjyyskoulutuksen ja tuotanto-osaamisen kehittäminen.	2024 -	Kulttuuripäällikkö	SASKY, TAMK, Serlachius-museot	Kuvataiteilijan uusi työ- ja ansaintakenttä (KUVATA) -koulutus käynnissä yhteistyössä TAMK:n kanssa 9/2024-1/2025. Tapahtumatuottajien koulutus suunnittelussa vuodelle 2025.
Oppilaitosten, opiskelijoiden ja yrittäjien yhteistyön kehittäminen				
Harjoittelu- ja kesätyöpaikkojen sekä oppisopimusyhteistyön lisääminen/mahdollistaminen	2024 -	Työllisyyspalvelupäällikkö	MW-Kehitys Oy, Yrittäjäjärjestöt, SASKY, Kaupunkimarkkinointi, TAMK	Asia on valmistelussa työllisyysaluevalmistelun kanssa limititään. Toteutus alkuvuonna 2025.
Valmistuneiden ja valmistuvien opiskelijoiden rekrytointitilaisuuksien järjestäminen	2024 -	Työllisyyspalvelupäällikkö	Yrittäjäjärjestöt, MW-Kehitys Oy, SASKY, TAMK, Leader PoKo	Asia on valmistelussa työllisyysaluevalmistelun kanssa limititään. Toteutus alkuvuonna 2025.
Tamkin kumppanuuden laajempi hyödyntäminen	2023–2025	Sivistysjohtaja	TAMK, MW-Kehitys Oy	Lukion opinto-ohjauksen yhteydessä TAMK:n koulutusalaesittelyt toteutetaan vuosittain. Kulttuuripalveluiden TAMK-yhteistyö toteutettu kuvataide-amk -verkostossa (näyttely ja koulutusyhteistyö). Amk-harjoittelijoiden/lopputyötekijöiden hyödyntämistä edistettävä kaupungilla, yrityksissä ja järjestöissä.
”Koko kylä kasvattaa”				
”Alumnitoiminnan” ja opiskelijakummitoiminnan vahva jalkauttaminen koulutusasteille	2024 -	Sivistysjohtaja	Perusopetus Lukio SASKY	Toteutuksessa: Entisten opiskelijoiden vierailut (lukio), Vertaiskummit (alakoulu), Tukioppilastoiminta (yläkoulu), Tutortoiminta (lukio). SASKY:n toiminta tarkenna

Yritysmyönteinen ajattelutapa - yrityspalveluiden kehittäminen elinvoiman ja hyvinvoinnin veturina

Yritysmyönteinen ajattelutapa - yrityspalveluiden kehittäminen elinvoiman ja hyvinvoinnin veturina

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Kumppanit	ARVIO
Kaupungin yrityspalveluiden kehittäminen				
Yrityspalveluiden ja -neuvonnan toteuttaminen ja palveluista viestiminen yrittäjille	2024-	MW-Kehitys Oy toimitusjohtaja Yrke Kiinteistöt Oy toimitusjohtaja		<p>Neuvontapalvelut aloittaville ja toimiville yrityksille VALMIS JA JATKUVA</p> <p>- LTS päivitystä + rahoitusneuvontaa 13 yritykselle</p> <p>- Lisäksi normaaliin tapaan kymmeniä yksittäisiä kyselyitä ja neuvontatapahtumia</p> <p>Uusien yrittäjien/yrittäjiksi haluavien yritysinfot (4 kpl) toteutettu yhteistyössä oppilaitosten TOTEUTETTU JA TOISTUVA</p> <p>- Teknologia-alan yrityskontaktointi ja neuvontakampanja</p> <p>- Yritysten liike- ja/tai hanketoiminnan käynnistämisen neuvonta</p> <p>Yritysten sijoittumispalvelut yhteistyössä Yrke Kiinteistöt Oy:n kanssa (49 kpl) TOTEUTETTU JA JATKUVA</p> <p>- Toimitilapalvelu Yrke + MW</p> <p>- Omien ja muiden kiinteistöjen esittely</p> <p>- Vuokraustoiminta</p> <p>Uutiskirje, MW-Kehityksen nettisivut, somekanavat TOTEUTETTU JA JATKUVA</p>
Sujuvat kaavoitus-, tila-, tontti- ja lupaprosessit <ul style="list-style-type: none"> • Valmiit yritystontit ja yritystonttimarkkinointi • Tehokas ja sujuva palveluprosessi • Digitaalinen tonttipörssi 	2024-	Kaupunkisuunnittelupäällikkö	Kaupunkimarkkinointi Yrke Kiinteistöt Oy	<p>Digitaalinen tonttipörssi pidetty ajantasalla (valmistui 2024 alussa)</p> <p>Myyty 3 teollisuustonttia lisämaaksi</p> <p>Mustalahden yritysalueen laajennuksen kaavoitus vireillä (Nälkäkallio)> tavoite valmistua vuodenvaihteessa 2024/2025</p>
Digitaalisten palvelualueiden ja lomakkeiden toteuttaminen mm. tontti-, toimitila- ja matkailumarkkinoinnin osalta. Visit Taidekaupunki -alustan hyödyntäminen.	2024–2025	Matkailukoordinaattori, kaupunkikehitysjohtaja, MW-Kehitys Oy toimitusjohtaja, Yrke Kiinteistöt Oy toimitusjohtaja		<p>Kaupungin Muuttajalle-sivusto julkaistu (kehitetään edelleen).</p> <p>Kaupungin tapahtumakalenteri toteutettu, tiedotettu ja toimijoilla aktiivisessa käytössä. Kulttuuri- ja matkailutoimijoiden sähköinen uutiskirje käytössä.</p> <p>VisitTaidekaupunki-sivustoalustaa hyödynnetty matkailu- ja tapahtumamarkkinoinnissa (mm. sesongin somekampanjat).</p> <p>Tonttipörssin visuaalisuuden parantaminen käynnissä/suunnittelussa.</p>

Yritysmuuntoinen ajattelutapa - yrityspalveluiden kehittäminen elinvoiman ja hyvinvoinnin veturina

Töissä Taidekaupungissa ja Visit Taidekaupunki -konseptien ylläpito ja hyödyntäminen	2024-	MW-Kehitys Oy toimitusjohtaja		<p>TEHTY JA JATKUVA</p> <p>>180 palveluyritystä Visit-sivuilla ja >30 yritystä Töissä-sivuilla</p> <p>-markkinointi ja mukanaolevien yritysten aktivointi</p> <p>sivustojen kävijämäärät isossa kasvussa</p>
Kuntapalveluiden palvelumuotoilun kehittäminen	2024–2025	Johtoryhmä ja toimialat		<p>Asiakaspalveluiden virtaustehokkuuteen perustuvaa palvelupolkua hyödynnetty muun muassa viraston asiakaspalvelupisteen, Kelan ja Koskelantalojen yhteistyössä.</p> <p>Osallistuvaa budjetointia tehty 2023 alkaen kaikille avoimella kyselyllä.</p> <p>Yhteistyö valtion viranomaisten kanssa. Myös valtion palveluverkostoselvitykseen osallistuminen edunvalvonta huomioiden.</p>
Yritysten osaamisen kehittäminen räätälöityjen koulutusten avulla.	Jatkuva	MW-Kehitys Oy	SASKY, TAMK, yrittäjäjärjestöt, Leader PoKo	<p>JATKUVA</p> <p>- Saskyn ja Tamkin järjestämän koulutuksen sisältökehittäminen ja markkinointi alueen yrityksille.</p> <p>- TE-uudistuksen sisältösuunnittelussa oltu mukana, jossa koulutus ja osaaminen on tärkeä osa työvoiman ja yritysten palveluissa.</p> <p>- Yrityskummit</p>
Kehittämishankkeiden toteuttaminen elinvoiman lisäämiseksi	2024-	MW-Kehitys Oy, Yrke Kiinteistöt Oy	SASKY, TAMK	<p>JATKUVA</p> <p>- Saskyn ja Tamkin järjestämän koulutuksen sisältökehittäminen ja markkinointi alueen yrityksille.</p> <p>- TE-uudistuksen sisältösuunnittelussa oltu mukana, jossa koulutus ja osaaminen on tärkeä osa työvoiman ja yritysten palveluissa.</p> <p>- Yrityskummit</p>

Yritysmuuntoinen ajattelutapa - yrityspalveluiden kehittäminen elinvoiman ja hyvinvoinnin veturina

Kiertotalouden, vihreän siirtymän ja digitalisaation edistäminen	2024-	Kaupungin kaavoitus, MW-Kehitys Oy, Yrke Kiinteistöt Oy	TUNI, SASKY, KiPi, Leader PoKo	Mustalahden yritysalueen laajennuksen kaavoitus vireillä (Nälkäkallio) > tavoite valmistua vuodenvaihteessa 2024/2025 MW/Yrke: TEHTY JA JATKUVA -Albio-hanke -Asiantuntijana toimiminen Mustalahden teollisuusalueen kehittämisessä (Nälkäkallio) -Visit ja Töissä -digialustat (yritysten näkyvyyden varmistaminen ja edistäminen, digimarkkinointi, someviestintä, tonttipörssi)
--	-------	---	--	--

Yritysmyönteinen ajattelutapa - yrityspalveluiden kehittäminen elinvoiman ja hyvinvoinnin veturina

Yritysmyönteisyyden kehittäminen kaupungin hallinnossa ja päätöksenteossa				
Yritysvaikutusten huomioiminen päätöksenteossa	Jatkuva	Kaupunginhallitus ja lautakunnat		Kaupunkikehityslautakunnan kilpailutuksissa yritysten piirteet huomioidaan vaatimusten asettelussa.
Yritysten kuuleminen ja toiminnan kehittäminen palautteen perusteella	Jatkuva	Kaupunkikehitysjohtaja	MW-Kehitys Oy, Mäntän ja Vilppulan Yrittäjät ry	Elinvoimajaos on foorumi asiaa varten. Tukevat toiminnot kuten Yritysaamukahvit lisäävät osaltaan tiedon siirtymistä.
Mahdollistetaan hankintojen toteutusta paikallisilta toimijoilta <ul style="list-style-type: none"> • Markkinavuoropuhelun tehostaminen paikallisten toimijoiden kanssa • Hankintojen näkyväksi tuominen • Hankintakalenteri 	2024–2026	Taluspäällikkö Kaupunkikehitysjohtaja Sivistysjohtaja	MW-Kehitys Oy, Mäntän ja Vilppulan Yrittäjät ry, Maa- ja metsätaloustuotta jain keskusliitto	Hankintakalenterin käyttöön valmius uuden sivuston myötä ja muu tiedottaminen.
Yrittäjien hallituksen, kaupunginhallituksen ja elinvoimajaoston yhteispalaverien järjestäminen ja vuorovaikutuksen vakiinnuttaminen	2024–2026	Kaupunginhallitus Elinvoimajaosto	Mäntän ja Vilppulan Yrittäjät ry	Ei järjestetty vielä.

Yritysmuonnteinen ajattelutapa - yrityspalveluiden kehittaminen elinvoiman ja hyvinvoinnin veturina

Yritysten verkostoitumisen tukeminen				
Edistetään yrittäjien keskinäistä yhteistyötä	2024 -	MW-Kehitys Oy toimitusjohtaja	Mäntän ja Vilppulan Yrittäjät ry, Leader PoKo	TEHTY JA JATKUVA - Aamukahvit, Visit-iltapäivät - Yritysryhmähankkeiden suunnittelu - Yrittäjien kevätfoorumi - Säännölliset tapaamiset yrittäjäjärjestön kanssa - Alihankinta-messut yhteistyössä kahdeksan yrityksen kanssa - Yritysneuvontatyö
Yritysten sijoittumisen edistäminen				
Tarjotaan asiantuntija-apua yritysten investointihankkeissa.	Jatkuva	MW-Kehitys Oy toimitusjohtaja	Leader PoKo	TEHTY JA JATKUVA - Hankkeita kaikkiin tärkeisiin rahoittajaorganisaatioihin + yhteydet valmisteluvaiheessa niihin (Poko/Ely/Finvera/BusinessFinland/Länsi-Suomen Kasvukolmio) - Hankkeiden suunnittelu, rahoitusasiantuntija-apu, yhteistyöverkostot, toimittajat - Yrityskummit
Yritys- ja teollisuusalueiden saavutettavuus kolmella taajama-alueella	Jatkuva	Kaupunkikehitysjohtaja	MW-Kehitys Oy	Tonttipörssi digitalisoitu. Yksityiskohtaiset tiedot tallennettuna web-järjestelmään. PIRELY:n kanssa vähintään vuosittain pidettävissä tiestökokouksissa nostetaan esille kunnossa- ja ylläpidon asioita.
Mustalahden alueen kehittäminen	2024–2026	Kaupunkikehitysjohtaja	MW-Kehitys Oy, Yrke Kiinteistöt Oy	Nälkäkallion kaava asetettu nähtäville 10/24. PIRELY:n kanssa edistetty Kt56/58 investointihanketta. Tonttien saavutettavuutta esitetään parannettavan.
Sassin alueen kehittäminen	2024–2026	Kaupunkikehitysjohtaja	MW-Kehitys Oy, SASKY	Lentopaikan lupahakemus jätetty 10/24. Tontteja myynnissä hangaarin läheisyydessä.

Monipuolisen asumisen mahdollistaja

Monipuolisen asumisen mahdollistaja

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Kumppanit	ARVIO
Asumispolitiikan ja kaupunkirakenteen linjausten päivittäminen				
Asumisohjelman päivittäminen	2024	Kaupunkikehitysjohtaja Koskelantalot Oy toimitusjohtaja		Aloittamatta toimitusjohtajan poissaolon vuoksi
Mänttä-Vilppulan kehityskuvan (2012) päivittäminen	2025–2026	Kaupunkikehitysjohtaja		Aloittamatta
Uuden asukkaan sijoittuminen ja kotiutuminen				
Muuttajan tervetuloa-paketti <ul style="list-style-type: none"> Tietopaketti Etusetelit ja paikallisten yrittäjien alennuskuponit tms. Palvelumainos Harrastusmahdollisuuksien esittelyt Uuden asukkaan tilaisuudet 	2024	Matkailukoordinaattori Johtoryhmä	SASKY, järjestöt , MW- Kehitys Oy, Yrittäjäj ärjestöt, Koskelan- ntalot	Muuttajan tervetuloa-postitus toteutettu x 2 (sis. mm. kirjeen, uimahallin lahjakortin, matkailu- esite) Tietopakettia kehitetty edelleen, uutena lisätty harrastusmahdollisuudet ja muuttajalle tiedot (leafletit ja QR-kooditus). Alennuskuponikäytännöt suunnittelussa. Uuden asukkaan tilaisuudet toteutettu 2023 ja tulossa marraskuussa 2024.
Tarjotaan ja edistetään kausiasukkaille vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muutosta vakituiseen asuntoon	2024 -	Kaupunkisuunnittelupäällikkö Rakennustarkastaja		Haettu ja myönnetty 3 kpl käyttötarkoituksen muutosta pysyvään hakemukseen.
Työsuhteasumisen edistäminen	2024 -	Koskelantalot Oy toimitusjohtaja		Toimitusjohtaja poissa

Monipuolisen asumisen mahdollistaja

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Kumppanit	ARVIO
Taidekaupungin viihtyisän, siistin ja houkuttelevan ympäristön kehittäminen ja siitä huolehtiminen				
Keskusta-alueiden yleisilmeen kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> Yleisalueiden kunnossapidon strategian luominen ja toimenpideohjelman käyttöönotto Kaupunki huolehtii kylteistä ja opasteista 	2024	Infrapalvelupäällikkö	Tilapalvelut	Master plan kirjoittamatta. y Kylttien ja opasteiden uusinta aloitettu 2024.
Vilppulan Asemaseudun kehittäminen	2023–2024	Kaupunkikehitysjohtaja	Väylävirasto	Aluetta rakennettu pihan liikennejärjestelyillä ja taideteoksella. Rakennusten maalaukset kesken.
Yhteisöllisten vuotuisten talkootapahtumien järjestäminen	2024 -	Infrapalvelupäällikkö, kulttuuripäällikkö	Yhdistykset ja järjestöt, Mäntän ja Vilppulan Yrittäjät ry	Kaupunki mukana Miljoona roskapussia –kampanjassa keväällä 2024. Kevään 2025 talkootapahtuma suunnittelussa.
Monipaikkaisen työn mahdollistaminen ja monipaikkaisuuden hyödyntäminen				
Etätyöskentelytilojen mahdollistaminen ja tarjoaminen	2024 -	Tilapalvelupäällikkö		Tilamuutokset tekemättä Mäntän päässä muuttuvien vuokralaisten vuoksi. Vapautuvien toimistotilojen käyttö Vilppulassa tutkinnassa.
Erinomaisten tietoliikenneyhteyksien hyödyntäminen	jatkuva	Johtoryhmä Kaupunginhallitus	Elmonet Oy, Poko ry.	Markkinoitava.
Kaupungin saavutettavuudesta huolehtiminen				
Julkisten liikenneyhteyksien ja lähijuna-/raideliikenteen varmistaminen ja liikenteen ketjuajattelun kehittäminen	2024 – 2030	Kaupunkisuunnittelupäällikkö Kaupunkikehityslautakunta	ELY-keskus	Kiskobussiyhteyksien jatkosta annettu lausunnot sekä elinvoimajaoksen että Pirkanmaan liiton kanssa tehdyn edunvalvontatyön myötä. Oppilaiden viikonloppuun liittyvien vuorojen kanssa koordinoitu ostoliikenteen kanssa ja tehty erillisiä kokeiluja. 8/2024 alkaen pendelöintimahdollisuus mahdollistettu seutuliikenteellä. Opiskelijoiden viikonloppu liikenteen juna-taksi toimintoon varattu rahat 2025.
Linja-autojen liityntäpysäköinti Ratakatu-Virkamiehenkatu toteuttaminen	2024–2025	Kaupunkikehitysjohtaja		Projekti valmistui 10/2024.

Vahva Taidekaupunki –brändi

Vahva Taidekaupunki -brändi

Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho	Kumppanit	ARVIO
Taiteen ja historian näkyväksi tekeminen kaupunkikuvassa ja maisemassa				
Taiteen ja Taidekaupunki-brändin esiintuominen kaupunkikuvassa	Jatkuva	Kulttuuripäällikkö Autere-opiston rehtori	Serlachius-museo, Kuvataideviikot, Operaatio Pirkanmaa, Musiikkiopisto, Mäntän musiikkijuhlat, Kolmas sektori (yhdistykset, sirkus)	Kaupunkiviirien liputus toteutettu (kesäsesonkiaika). Kaupunkitaiteen toteutus valmis rautatieasemalla. Suulin tanssiteos toteutettu. Ruudun takaa -taidenäyttelykonsepti käynnissä 10-12/2024 (Operaatio Pirkanmaa).
Luovien alojen hubin selvittäminen	2024	Kulttuuripäällikkö	Järjestöfoorumi, MW-Kehitys Oy	Kaupungilla ei ole tällä hetkellä käytössä monimuotoista omaa kulttuuritilaa, joka mahdollistaisi luovien alojen keskuksen (esim. esittävän taiteen toiminta, näyttelyt, työskentelytilat). Neuvotteluja yritys yhteistyöstä käynnissä (vaatisi pitkä-aikaiset vuokrasopimukset tai kiinteistön hankinnan).
Taidekaupunki-brändin vahvistaminen ja markkinoinnin kehittäminen				
Taidekaupunki-brändin näkyvyys sisäntuloväylillä ja opasteissa	2024–2025	Kulttuuripäällikkö, infrapalvelupäällikkö	Yrittäjäjärjestö, MW-Kehitys Oy	Opasteiden uusinta käynnissä.
Rohkeat monikanavaiset markkinointikampanjat	jatkuva	Kaupunkimarkkinointi Viestintä	MW-Kehitys Oy, Matkailuyrittäjät, Tapahtumatoimijat, Kaupungin asumisen palvelut, Kiinteistövälittäjät	Monikanavaista viestintää ja yrityskampanjoita edistetty kulttuuritapahtumien, matkailukohteiden ja asumisen osalta yhteistyöllä (jatkuva kehittäminen). Serlachiuksen, Kuvataideviikkojen ja Musiikkijuhlien toteuttama kansallinen näkyvyys keskeistä koko kaupungille (jatkuva).

Vahva Taidekaupunki -brändi

Matkailun kehittäminen				
Matkailuohjelman päivittäminen ja toimeenpano	2024	Matkailukoordinaattori	Matkailuyrittäjät	Ohjelma valmistunut (Taidekaupungin matkailuohjelma 2024-2028). Toimeenpano käynnissä. Seudullinen matkailuhanke käynnissä 2024-2025.
Tapahtumayhteistyön kehittäminen				
Tehokkaan ja yhteistyöhön perustuvan tapahtumatuotannon organisointi	2024–2025	Kulttuuripäällikkö	Järjestöfoorumi	Järjestöfoorumit ja rahoitusinfot toteutettu ja koulutuspolku aloitettu. Uusina tapahtumina MäViFest, M-V Sodissa -näyttelytoiminta, Taidekaupungin Elokuvajuhlat suunnittelussa vuodelle 2025.
Monikanavaisen tapahtumaviestinnän kehittäminen	2024–2025	Matkailukoordinaattori	Järjestöt, viestintäryhmä, yrittäjät	Sesongin tapahtumamarkkinointi toteutettu (viikkokalenteri) somessa, verkkosivuilla ja id-näytöissä. Toteutus sekä kaupungin että visitin alustoilla.

Toimeenpano ja seuranta

Toimeenpano ja seuranta

Elinvoimaohjelmaa toimeenpannaan toimialoilla ja otetaan huomioon valmisteltaessa talousarvion toiminnallisia tavoitteita ja toimenpiteitä.

Kaupungin johtoryhmä ja elinvoimajaosto seuraa aktiivisesti elinvoimaohjelman toimenpiteiden ja mittareiden toteutumista sekä arvioi sen mahdollisia päivittämistarpeita. Seuranta ja raportointia koordinoi elinvoimajaoston esittelijä.

Elinvoimajaosto raportoi ohjelman toteutumisesta kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Mittarit

Mittari	Lähde	Vuosi	Lähtötaso	Tavoitetaso
Rakennusvalvonnan lupamäärät yhteensä, kpl (Joista rakennusluvat/toimenpideluvat)	Tilinpäätös	31.12.2022	239 (99/100)	50 % vuoden 2022 luvista
Työllisten määrä	Tilastokeskus	31.12.2022	3 442	Kasvaa/säilyy ennallaan
Työpaikkojen määrä	Tilastokeskus	31.12.2022	3 604	Kasvaa/säilyy ennallaan
Työttömyysaste	Tilastokeskus	01/2024	11,6	Koko maan tasoa alhaisempi
Toisen asteen linjojen ja opiskelijoiden määrä	Tilinpäätös	Lukuvuosi 2022-2023	Lukio 130 SASKY 792	Lukio 150 SASKY 800
Kokonaisnettomuutto, asukasta/vuosi	Tilastokeskus	31.12.2023	+40	Nettomuutto paranee
Yritysten määrä (yrityskanta)	Tilastokeskus	2022 Q4	645	Muutos positiivinen
Yhteisöverotulon määrä, euroa	Tilinpäätös	2023	3 486 520	Yhteisöveron määrä kasvaa
Keskiarvo elinkeinopolitiikan kokonaisarvosanojen keskiarvoista	Yrittäjien Kuntabarometri	2022	2,88	Ylittää Pirkanmaan kuntien keskiarvon (3,08)
Elinvoimaindeksi sijoitus	Alueiden tutkimus, WSP	2023	241/293	Sijoitus paranee
Matkailukohteiden ja tapahtumien kävijämäärä	Matkailuohjelma, matkailun tulo- ja työllisyys selvitys	2022	89 920 kävijää (plus urheilutapahtumat)	12% kasvu vuoteen 2028 mennessä

Lisäksi seuraamme

- **Työpaikkaomavaraisuus.** Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.
- **Väestöllinen huoltosuhde.** Väestöllinen huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 -vuotiaiden määrään.
- **Taloudellinen huoltosuhde.** Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään.